

^{XXVII}
AUGUSTI BUCHNERI
ORATIO
de Principatu Galbæ.

habita

cum in I. Histor. C. C. TACITI
eam partem absolvisset.

WITTEBERGÆ,

Typis JOHANNIS RÖHNERI

ANNO MDC. XXXV.

ANGUSTI BUCHNERI

ORATIO

de Principatu Galbae

libra

cum in Histor. C. C. TACITI

cum primum ablativus

WITTEBERG

Typis Johannis Rönneri

Anno MDCCLXX

*Generoso, Magnifico ac
Summo viro,*

**Dn. FRIDERICO à METSCH
in Frisen & Reichenbach &c.**

**Sereniss. Electoris Saxoniae
Consiliario, & in Ecclesiastico Senatu**

PRÆSIDI;

PATRONO CERTISSIMO OPTIMOQUE,

Augustus Buchnerus

ex officio

D. D. C. Q.

4 2

Cito

Vm id agas, **PRÆSES AMPLISSIME**, auspicio Principis, ut nostra omnium, qui hic docemus publice, inspicias studia, privata causse alleganda non sunt, cur dissertatiunculam istam tuo auspiciatissimo nomine prescripserim. Itaque quantum tibi debeam, narrabo alibi potius. Nam neque hic, nec uspiam aliàs expungam. Tanta enim tua in me merita sunt, ut nec deprecare satis, multò minus autem dignam pro illis gratiam rependere ullo tempore possim. Quamquam tu eà magnitudine animi es, ut bonitatem tuam non locare, sed prestare soleas: & bene mereri de ingeniis non alià causâ, quàm quatenus publice interest: pulcherrimum operæ pretium in solâ conscientia ponens; quam multi hodie post famam atque divitias habent. Novus hic conatus noster est, & ut non nemini videri poterat, audacior paullo; itaque Tibi ante omnia vel probandus fuit, vel excusandus. Quod si candidiorem calculum auferet, Ocho fortassis atque Vitellius, & ille felicissimus ac frugi maxime Imperator Vespasianus ad istam faciem de Tacito expressi in publico comparebunt. Qui jam in insidiis latent veluti, & Antecessoris speculantur fortunam. Ut, si dimissus probatusq; fuerit, & ipsi profultent, ausi de se illius exemplo bene sperare. Non adeò demens sum, **PRÆSES AMPLISSIME**, ut mihi hic nescio quid arrogem: aut me cum maximis viris committere velim, quæ

qui hactenus ad prudentissimum Scriptorem dissertationes
dederunt. Insanire profecto, si facerem: putavi tamen
non plane circa literarum apices & verborum angustias,
cum explicarem nuper auctorem maximum, mihi haren-
dum esse. Saltem ut viam ostenderem, qua contenden-
dum felicioribus ingeniis, qua in Historicorum Lectione
recte velint versari. Quo solo fortassis nomine patroci-
nium tuum impetrabit libellus noster, quem nunc serenam,
& qua Buchnerum ipsum olim admittere fronte solitus, sus-
cipias, etiam atque etiam abs te peto.

A 7 AUGU-

AUGUSTI BUCHNERI
ORATIO
de principatu Galbæ.

EMenſi ſumus Prin-
cipatum Galbæ, *Auditores*
Nobiliffimi ac Ornatiffimi,
vidimusque, quibus au-
ſpiciis intrarit urbem novus
Princeps: quem ſe geſſerit in imperio:
quem erga milites, populum, amicos.
Qvo conſilio ac ſucceſſu adoptarit Piſo-
nem: quem mox cum filio ac deſtinato ne-
quicquam ſucceſſore invenerit finem. Fe-
ralem illum, ac planè cruentum. Qvo
fermè ad Cereris generum deſcendere
Reges ac tyrannos, non fruſtra, opinor,
Satyricus monet. Hæc, inquam, vidi-
mus, hæc audivimus, exponente eo, qvo
nemo gravius, nemo verius, addo & pru-
dentius

dentius posset, C. CORNELIO TA-
CITO, nunquam, ut verè judicavit Sol-
lius, sine laude loquendo. Et testor fi-
dem vestram, JUVENES LECTIS-
SIMI, annon sobria illa & gravis, illa ro-
busta & plena nervis oratio, quæ in no-
stro regnat, & omnes ineptias Sophista-
rum, omnem, ut ita dicam, plebeitatem,
procul habet, tota virilis ac generosa,
summæ & oblectationi vobis, & admira-
tioni fuit? Me quidem ita cepit, & sensi-
bus imis, ut sæpè ante, demorata est, ut
adhuc majestate suâ implere aures, & tu-
bæ Martiæ instar clangore suo circumso-
nare animum & excitare videatur. Ne-
que enim inane quiddam, aut molle tin-
nere solet: ut cum demulserit aures levi-
ter, evanescat; sed plena sapientiæ,
plena optimæ frugis descendit in pectus,
pertentatque animum, ubique stimulos,
ubique reverentiam sui relinquens. Nam
quos per omne narrationis textum divi-
nos

nos sensus spargit? quas utilissimas passim
præceptiones interserit; callidè quidem,
& artificio quodam, ne videatur id agere,
quod agit? Equidem ita habeo, ALL-
DITORES, ex nullo alio scriptore
Historico verius atque uberius, o-
mnes aularum artes, omnem regno-
rum scientiam hauriri, quàm ex Tac-
to nostro posse, vivo illo ac perenni o-
mnis civilis & militaris prudentiæ fonte.
Ut non mirandum sit, eum jam olim à Vi-
ris Principibus unum legi, unum æstima-
ri, unum haberi dignum, in quo post
Remp. remissiones suas ponant, & inde
instructiores ad negotia revertant. Sed
nobis nunc quidem propositum non est,
summi Auctoris laudes persequi. Alio
tempore id factum à nobis: fietque inpo-
sterum, quoties erit necesse. Sed nunc
in principatu Galbæ (hanc enim partem
absolvimus) ecquid notandum præcipuè
ac observandum nobis putabimus? Quid
aliud,

aliud, quàm quod in suo Dione NEPOS di-
vinè monuit, *nullum esse imperium tutum,*
nisi benevolentia munitum. Veram vocem,
& saluberrimum monitum: quod utinam
omnes Principes ac Reges ubique & scri-
ptum parietibus, & intextum auleis le-
gant, cogitent, commententur assidue
secum ac volvant. Neque enim ulla vis
tam obsequentes atque morigeros homi-
nes, quàm benevolentia facit. Quæ non,
ut illa, corpora tantum; sed animos ipsos
subigit ac vincit. Qui certè quamdiu non
parent, aversiq; ac alieni sunt, infidum o-
mne est, quicquid obsequii in speciem
præstatur. Sed trian fallor sunt, *Audiso-*
res, quibus amorem ac benevolentiam
civium sibi potissimum comparet Prin-
ceps. Nam primò necesse est lenis cle-
mensque sit, nec summo semper utatur
jure; sed laxet interdum habenas, & quæ-
dam dissimulet, quædam ignoscat. Non
ut aduletur malis moribus, & foveat vitia;

B

sed

sed ut publicè proſit. In quem ſcopum
collimare principem ſemper oportet.
Nam Medici quoque ſæpè proficiunt ma-
gis, cùm leniter tractant morbos, & in-
dulgent ægrotis nonnulla, velutq; cono-
nivent; quàm cùm cauteriis agunt rem,
aut alia instrumenta adhibent officioſæ
crudelitatis.

Qui vult amari, languidâ regnet manu.

Et certè qui ad ſummum jus exigit omnia,
injuſtus quodammodo; nec tam ſtudere
communi bono, quàm ſuo unius obſe-
qui animo, & frui poenis exiſtimatur. Quo
fit, ut non minus benevolentiam civium ex-
cidat, quàm non amari à liberis pater ſo-
let, qui nihil unquam connivet erranti-
bus, nihil indulget veniæ, & ſemper ver-
beribus ac flagris ſævire. Quæ res non cor-
rigit & emendat liberòs, ſed plane ever-
tit. Nam desperare penitus facit. Quo-
circa & ille Terentianus Chremes vici-
num Menedemum corripit, quaſi nullâ

alia

alia causâ perdidit filium, quàm quòd
duro nimis adversus eum & aspero inge-
nio usus; nec ullum ei concessisset ludum,
quo ea ætas aliàs se oblectare soleat.

Tu illum, inquit, nunquam ostendisti quanti penderes:

Nec tibi ille est credere ausus, quæ est æquum patri.

Quod si esset factum, hæc nunquam evenissent tibi.

Equidem quasi in domo pater, eas in Rep.
partes princeps gerit. Qui idcirco civi-
bus aliquando ignoscet nonnulla: nec
semper utetur suo jure, sed remittet per
tempus aliquid, ut ad amandum invitet
suos, dum se ostendit amare. Itaque &
affabilem se communemq; præbebit; &
deferentium necessitates non modò co-
mitter audiet, sed & benignè solabitur, ac
benè jubebit sperare. Sed ulò cavens, ne
quemquam temerè à se tristiore, quàm
venerit, dimittat. Fastidimur plerumq;
fastidiendo, & nunquam superbia odio
vacat. Posthæc enixè contendet Prin-
ceps, ut justè administret imperium, ple-

B 2

ctendo

Acendo pro meritis improbos, bonos pro-
bosque conservando. Nam indulgere
omnibus omnia, non boni ac clementis
est, sed ignavi ac segnis. Itaque sanctita-
tem legum asseret, non modo in aliis, sed
in seipso quoque. Non quod alligatus
iis sit, sed ut exemplo sit, posse fieri, quæ
præcepit. Nunquam profectò obser-
vantior æqui populus est, ac ad parendum
promptior, quam cum auctorem sibi ipsi
parere videt.

————— *componitur orbis*

Regis ad exemplum: nec sic inflectere sensus

Humanos edicta valent, quam vita regentis

Poëta ait. Imò maximus Imperator apud
Poëtam. Et eo aliquid verius nullum
oraculum proferre queat. Neque verò
abstinebit tantum ab injuriâ, & nemini
gravis Princeps ipse erit; sed & ministros
tales esse coget. Qui quicquid egerint,
ejus, vel gloria, vel invidia, in dominum
redit. Egregiè Augustus: *Piëtatē atq̃*
justitiâ Principes Dii sunt. Nempè cum
pieta

pietatem dicit, clementiam ac bonitatem
intelligit: à quâ & Antoninus cognomen
invenit. Quæ sicut allicit animos, & ad a-
mandum invitat; ita lædere neminem, &
suum cuique tribuere, venerabilem ac
sanctum facit. Quibus potissimum rebus
homines Dii fiunt. Miltiaden Corn. Ne-
pos refert, cum depulisset hostes Cherso-
neso, domum fixisse inibi, atque fuisse po-
testate regiâ, quamvis nomine careret.
Magnum profectò & singulare elegan-
tissimus narraret auctor, nisi majestatem
principiac vim, justitiæ magis studium,
quàm coronæ & sceptræ & cætera invidi-
osæ potestatis insignia conciliarent. Et eâ
mirificè præstitisse Cimonis prolem ipse
testatur. Nam statim subjicit: *neque id
magis imperio, quàm justitiâ consecutus.*
Et paullo ante monuerat, Miltiaden com-
potitum victoriâ *summâ aequitate res
Chersonesi constituisse.* Hinc igitur
amor ei, hinc reverentia crevit. Ut mal-

B 3

lent

lent subesse, qui sua virtute magis, quam
nomine dignitatē Regis complecteretur.
Cujus præcipuè est, bene mereri de suis.
Nam sicut parentes, ita & Reges, bonitas
magis, quàm necessitas facit. Postremò
necesse est, ut liberalitatem exerceat Re-
ctor Populi, nec parcat sumtibus ac im-
pensis, unde vel promoveri Reip. com-
moda tam pacis quàm belli tempore; vel
viri magni ac clari & honorari ob nava-
tam operam, & ad egregias ac publicè
profuturas res accendi queant. Pauci gra-
tis boni sunt; & torpent ferè jacentque
ingenia, quæ negliguntur. At nunquam
contrà magis florent artes bonæ, virtu-
tumq; studia, quàm ubi sunt, qui & æsti-
mant rectè, & fovent benignè, quæ æsti-
marint. Contemptis nec opera ponitur,
& odium fermè hæerere solet, quod Reip.
ruinam trahit. Nemo autem unquam
amet, qui suas unius utilitates curet, ci-
vium negligat: imò evertat comunem
rem,

rem, ut suas privatim confirmet opes, in
bonos parcus ac negligens, solis sceleribus
profusus. Talem profectò tam omni be-
nevolentia destitui oportet, quam ipse
nullam in se benefaciendi voluntatem ha-
bet, quæ causa amoris & nutrimentum.
Marce, ut ameris ama, Poeta amicum
monet. Si fas sit, ego idem Principes ac
Reges. Qui nisi amabiles ipsi sint, frustra
ab aliis cupiant amari. Nec est amabilis,
nisi beneficus & bonus. Hoc illud phil-
trum, illud verissimum amatorium est,
consulere omnibus, publiceque prodesse.
Quod omni medicamento & herba, o-
mni veneficæ carmine efficacius obligat
animos, impellitq; ac agit, & velut sacro
furore implet. Apud idoneos auctores
legimus, Titum, Vespasiani filium, qui
solus principum in melius mutatus, AMO-
REM ATQUE DELICIAS HUMANI GENE-
RIS, novo & inusitato honore, (quem
tamen longè majorem censeo, quam si
vel

vel Parthicum, vel Germanicum dixissent) appellatum. Non aliâ causa, quàm quòd benevolentissimus naturâ id obstinatè teneret, ne quemquam sine spe bonâ dimitteret, atque vel ultrò sese offerret petentibus, eosque adhortaretur, rogarent, quæ vellent, & quibus esset opus. Ita enim existimabat, nihil magis dignum personâ principis, quam plurimis prodesse. Usque adeò, ut cum se aliquando nihil cuiquam præstitisse esset recordatus, *non imperasse illi die, & totum perdidisse*, egregiâ atque in omne ævum memorabili voce professus sit. Nam & divina natura hac laude censetur cum maximè, quod prospicit omnibus, & dilargitur liberabiliter, quidquid non modo necessitates vitæ sublevat, sed eam quoque jucundam & gratam facit. Hæc sunt, *Lectissimi Iuvenes*, quibus studere Principem cum primis oportet, qui coli velit atque amari à suis. Quæ tam neglexit
Galba

Galba (ad eum enim nunc redeundum est) quam prædecessor ejus affectavit primis imperii annis, quibus, iphus Trajani judicio, omnes retrò Principes superavit. Ita enim de Nerone illustris auctor: *Atq; ut certiozem, inquit, adhuc ostenderet indolem, ex Augusti præscripto imperaturum se professus, neq; liberalitatis, neq; clementiæ, nec comitatis quidem exhibenda ullam occasionem omisit.* Erat, ut videtur, Galba tristiore à natura ingenio, & factus quidem ad honestatem, sed cum amaritudine quadam & tetricitate. Quæ intendebat senectus, per se morosa fermè atque difficilis. Itaque nihil indulgere seculo, nihil omninò connivere indoli temporum, & omnia ad antiqui moris severitatem exigere, hoc Principis, hoc suum existimabat. Parum memor, qui præfuisent hætenns, quos in Remp. mores

G

inve-

invexissent exemplo. Qui cum impu-
nitate scelerum, quæ vel jubebant ipsi, vel
præibant; cum fœdis largitionibus mili-
tem, omnes inerti luxu, & prodigiosis
voluptatibus corrupissent diu, quid frugi
aut moderatum, ac sobrium in ebriâ & la-
sciviente turbâ poterat superesse? Et ta-
men malebat invenire bonos, quàm face-
re: ac in mutatâ civitate penitus, sancire
veterem disciplinam. Hinc prima au-
spicia principatus à pœnis: & omne iter
ac ingressus in urbem feralis ac tristis; in-
terfectis non modò plurimis militum,
qui sui obliti officii, sed & Ducibus quo-
que. Qui licet meritò visi luere, quæ
essent palsi; tamen quod inauditi ac in-
defensi rapti ad pœnam, invidiam move-
bat, velut denuò profligatâ judiciorum
libertate. Quam impotentia superio-
rum principum interceptam se repara-
turos

turos existimabant, & nunc spe suā dejecti
gravius dolebant. Verè enim, non ma-
gnus ille, sed tamen non contemnendus
auctor, *Gravius ledunt, quos mollius con-*
sulturos speserat. Semper quidem expe-
dit Principi habere opinionem bonitatis,
sed id cum primis in regni initiis necesse.
Nam ut tum proni, & in spem maximè
arrecti animi; sic impelli facillimè aut in
amorem aut odium possunt. Hæ sibi deinceps,
cui incubuerunt. Servat odorem
testa fermè, quo imbuta semel est: & ægrè
eluitur, quem lana colorem primum du-
xit. Animi quoque ægrè ponunt affe-
ctum, quem semel sibi induerunt. Unde
nostri illud est: *In viso semel Principe, seu*
rectè, seu malè facta, premunt. Quod certè
in Galba, de quo & dicitur, verissimum
fuit. Jam quamvis ita administraret im-
perium, ut nihil dare videretur pravæ li-
C 2 libi-

bidini, tam alieni abstinens, quam parcus
sui; quantæ tamen invidiæ erat, dum Vi-
nium, dum Laconem, & ne qua deesset
materia odio, vel Icelum quoque, ex
seruo Equitem, grassari pateretur impu-
nè, convertendo ad se imperii opes, &
afferendo venalia, post cetera, semeti-
plos, & Principem quoque? Quibus ita
se abutendum permiserat stultus senex,
ut non ministros, aut, quod honestius,
amicos; sed planè pædagogos (atque id
jactabatur vulgò) haberet. Nam totus
regebatur horum arbitrio, atque vix un-
quam sibi ipsi constabat. Assunt plerum-
que potestatibus ex familiaribus delecti,
qui non tam eorum negotia, quam ipsos
regunt: consiliorum omnium ac arcano-
rum conscii, & eodem propè in Domi-
nos jure, quo hi in omnes. Qui certè si
probi, si integri, si alieni ambitionis & avaritiae

ritiæ, & studiosi utilitatis communis
(qualis Augusto cum Mecænate Agrippa
astitit; Neroni Burrhus & Seneca consu-
luerunt) dici non potest, quantum felici-
tatis in Principem pariter & universum
populum inde redundet. At verò si pravi
maliq̄ue fuerint, & neque verum sciant,
nec audiant; præterq̄ue fallendi & adu-
landi artes nihil teneant amplius, quàm
quod corrumpat aut perdat, hoc pro-
pior Princeps erit exitio, quo propiores
sibi ipsos habebit. Seu imperitiâ ætatis,
& adolescentiæ lubrico; sive malitiâ ani-
mi: quin & segnitie atq̄ue socordiâ, quod
vitium fermè senibus hæret, in quibus
cum corpore, ipse quoque animus ple-
rumq̄ue langvescit, quod Galbæ eve-
vit. In Tigellino enim & Paride, & cæ-
teris aulæ carcinomatis, propudiis gene-
ris humani, juvenus Neronis decepta,

C 3

simul

simul eversaque est. Quanquam & de
Tiberio fuisset actum; nisi propria ei
calliditas Sejani scelus prævertisset. Ita
enim comparati fermè tales sunt, ut, post-
quam semel professi honestatis odium,
profligare ceperint quicquid uspiam,
veriacrecti adest, nihil deinceps ad pes-
simorum scelerum famam reliquum,
faciant, atque tam proditores fiant Prin-
cipum, quam corruptores antè fuerunt.
Novissimè fidei prodigi, postquam vir-
tutes cæteras decoxerunt. Sed ad hallu-
cinationes Galbæ accedebant & sordes.
Enimverò quod Vinium ceterosque ejus-
dem furoris, agere pateretur ac vertere
omnia, non frigus tantum fessæ ætatis;
sed & angustia animi, ac illiberalitas erat.
Nam cum relatam gratiam cuperet, qui-
bus debere fortunam summam videba-
tur, ut qui auctores suscipiendi imperii
fuis-

fuisse; cæterum parcus & viliter tenax,
divitias condere, quàm promere mallet,
permisit ea flagitia potius, quàm proba-
vit. Usque adeò contrahit animum, de-
jicitque immoderatum opum studium.
Quod cum in privatis reprehendi soleat,
quantò magis id fugiendum Principi est,
quem famæ ac opinioni cum primis stu-
dere oportet? Sed quâ infaustrâ avaritiâ
fuerit Galba, inde cum maxime patet,
quod promissum donativum militi vel
contumaciter negaret. Quem aversum
à se, & alienatum non nesciebat: conci-
liandum tamen, & redigendum ad partes
qualicumque liberalitate. Sed ille legen-
dum, non emendum militem dicebat.
Honestâ quidem; cæterum sibi & Rei-
publ. parum utili voce. Nam neque
conveniebat temporis: & cætera in Gal-
bâ aliter habebant. Ut in speciem,
magis

magis ac avaritiæ tegendæ, quàm ad anti-
qui moris sanctitatem videretur prolata.
Quam frustra ferre præ se existimabant,
cujus inertiam & facilitate non leviora ge-
rerentur quotidie, quàm sub Nerone ha-
ctenus pessimi quique expatrasent. Est
quidem connivendum minimè libidini
ac licentiæ militis, qui disciplinam atque
imperio, quàm largitionum illecebris
continendus; oportet tamen interim
necessitati aliquid, aliquid seculi mo-
ribus dare: & semper suprema haben-
da lex est, Reip. Salus. Quam suæ pri-
vatæ gloriæ anteponere, verissima ad
gloriam via. Qua excidit, qui magis tu-
endo proprio decori, quàm publicis
commodis studere velit. Quibus egre-
giè certè, & simul salutis suæ consulisset
Galba, si memor præcepti veteris, pecu-
niam in tempore negligere, maximum
lu-

lucrum existimasset. Ad istum igitur
modum cum compararet se Ga ba, nul-
lisque omnino illecebris amorem ac be-
nevolentiam civium provocaret, non
poterat fieri, quin omnium se exponeret
odio: militum cum primis: quod genus,
ut insolens contumeliæ maximè est,
ita facillimè irritatur, & impotentius de-
inceps furit. Nam quid in rudi, & impe-
rita, & magnam plerunq; partem ex cor-
ruptissimo quoque conflata turbâ per-
peni esse potest? Habet hoc fermè hu-
manum ingenium, ut quem quis odit, pe-
riisse expetat. Sed cæteri operiuntur
occasiones callidè; militaris plebs, quæ
omnia agit impetu, & regere dolorem
animi non potest, vel ulciscendi tempus
rapit: gaudens cruentis, & juxta prom-
ta, tam vitam adimere aliis, quam im-
pendere suam. Captatrix periculi at-
D que

que discriminis, quo quidem extingue-
re inimicum queat. Hinc accidit, ut
quem jampridem miles senectâ mor-
bisque invalidum spernere, avarum &
sordidum odisse ceperat, desereret pri-
mò; deinde incautum ac negligentem,
tolleret quoque. Aversus initio, hinc
perfidus, postremò impius atque im-
manis. Non contentus polluisse Im-
peratoris sanguine manus, nisi cadave-
ri quoque illuderet, & (quæ summa,
impietas) insultaret. Quamquam non
satis video, magisne scelus militum,
an levitatem Principis, stultitiamque
accusem, quâ & omisit Othonem, tam
manifestè, tam animosè corrumpentem
milites, securus quid ageret, ac molire-
tur æmulus; & obsecutus deinde, post-
quam eruperat meditatam facinuram, La-
coni ac Icelo, nequissimis consultori-
bus

bus, non veritate atque iudicio, sed odio
atque invidia diversa à Vinio suggerenti-
bus, in publicum processit. Vana &
frigida affectatione gloriolæ; quasi ho-
nesta tutis præponeret. Est quidem,
decori maximè habenda principi ratio:
sed tamen & Reip. consulendum est.
Quæ quia salva, nisi salvo principe esse
vix potest; non temere se periculo ob-
jicere & honesta sed præcipitia, tutis ac
salutaribus præferre debet. Huc ac-
cedebant ficti rumores, & adulationi fa-
cta obsequia vix ultra verba audentis
turbæ: quibus fiebat, ut securus veri
atque improvidus Galba, maturaret sce-
lus, & manu sua arcesseret fatum, quo
periret. Cui se oportunum fecerat,
postquam remissus ac segnis viluisset.
Quo magis cavendum Principi, ne per
sotordiam ac imperitiam contemptum

D a incur

incurrat. Præcipuè si odio & invidia
jam ante flagret. Tum enim stare o-
mninò non potest. Quocirca navanda
cum primis opera rerum Dominis, amen-
tur magis, quàm timeantur à suis, ante-
ponentes benevolentiam odio: in quo
nihil tuti ac firmi inesse potest. Hæc
enim amor præstare solet. Qui animos
iplos servire facit. Quod genus obse-
quii, ut fidum, sic diuturnum maximè
est, & tam quietum, quàm securum ac
tutum regnum præstat. Nam quid à
sui amantibus Princeps timeat? Nec va-
lent externa arma adversus eum, quem
amor suorum invictum fecit. Ite Prin-
cipes, & cingite latera armatis cohorti-
bus: educite cœlo propugnacula ac mo-
les: quicquid exstruxit humana indu-
stria, destruet: & potest in vos distringi
mucro, qui pro vobis. Hoc munimen-
tum inexpugnabile est, hoc verissimum
tutissi-

tutissimumque praesidium, A SUIS A-
MARI. Omnes metuet, quem metu-
unt omnes: timere nescit, qui dignus
amari.

D I X I.

MARCUS IMPERATOR APUD

Herodianum Lib. I.

ἔτε γὰρ χρηματίων πλήθος οὐδὲν αὐταρχεῖς πρὸς τυραννίδος ἀκρά-
σίαν; οὔτε δορυφόρων φραγὰ ἰκανή ρύεσθαι τὸν ἄρχοντα, εἰ μὴ
πρωτοπαρχοὶ ἢ ὑπηκόων ἔννοια. μάλιστα ἢ ἐκεῖνοι εἰς ἀρχῆς
μῆκος ἀκινδύως ἤλασαν, ὅσοι μὴ φόβον ἐξ ἐπιμότης, πόθον
ἢ τῆς αὐτῶν χρηστότητος τὰς τῶν ἀρχομένων ψυχαῖς ἐμετα-
ξάν. οὐ γὰρ οἱ ἐξ ἀνάγκης δουλεύοντες, ἀλλ' οἱ μετὰ πειθῆς
ὑπακούοντες, ἀνυπόπτοι, ἢ ἐξω κολακείας, προσποιήτου δρών-
τες τε ἢ πάχοντες διατελοῦσιν, οὐδέ ποτε ἀφηνιάζουσιν, ἢ
μὴ βία ἢ ὑβρεὶ ἐπι τοῦτω ἀχθῶσι.

Neque enim aut pecunia vis tyrannidos luxuriam
explere, aut stipantia satellitum agmina tueri principem
possunt, nisi illi ipsi, quos regas, animum imperanti be-
nevolentiamque accommodent. Quippe ἢ demum diu tu-
toque imperant, qui non metum ex crudelitate, sed amorem
ex bonitate civium suorum animis instillant. Neque enim
quos servire necessitas coegit; sed quos obtemperare sua
quemque voluntas adegit, ἢ sunt in agendo patiendoque

D 3

à su-

à suspicionne omni assentioneque vacui: numquamque im-
peria detrectant, nisi violenter contumeliosaque sint ha-
biti.

DIO CASSIUS LIB. XXXVII.

HISTOR.

Νῦν ἢ καὶ τοὶ σοφώτατοι ὁ Μιθραδάτης, ἐς πάντα τὰ
βασιλικὰ γενόμενος, οὐκ ἔγνω ὅτι ἕδεν ἕδεν, ἕτε τὰ ὅπλα,
ἕτε τὰ πλῆθη τῶν ὑπηκόων, ἀνευ τῆς παρ' αὐτῶν Φιλίας
ἰσχύει· ἀλλὰ καὶ ὅσα τις ἀν πλείω, μὴ μῦτι καὶ πιστὰ αὐτὰ
ἔχη, χαλεπώτερα αὐτῷ γίνεται.

*Nunc Mithridates, quamvis in omnibus regis re-
bus sapientissimus, hoc tamen animadvertit, nihil neque
arma, neque multitudinem subditorum, sine eorundem be-
nevolentia, conducere: quin imò hæc ipsa, si fides absit,
tantò minus tuta esse, quantò sunt plura.*

Pon Zd 6645

[14126]

ULB Halle

3

002 428 423

Sb.

VD77

en-
ena-
oris,
gen.
de

Au

O

de

cum in

Typis J

NERI

O

CITI

R 10

14

